

Marie Adams

Nečekaná naděje

Dům nového života

KIOKAN

edice
KLO KAN

Copyright © 2022 by Blanvalet Verlag,
a division of Penguin Random House Verlagsgruppe
GmbH, Munchen, Germany.
Translation © Rudolf Řežábek, 2024
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z německého originálu
DAS HAUS DER HEBAMMEN 2 – CAROLAS
CHANCE
vydaného v roce 2022 nakladatelstvím Blanvalet,
a division of Penguin Random House Verlagsgruppe
GmbH,
München, Germany,
přeložil Rudolf Řežábek
Redakční úprava Jana Pleskotová
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2024
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-249-2

Pro mou rodinu

Kapitola první

Kolín nad Rýnem, v lednu 1994

Carola

Carola se na chvíli zastavila před rohovým domem na Cranachstrasse a hledala v kabelce klíč. I po pěti letech jí úzká stará budova dokázala vykouzlit úsměv na tváři. Společně s nyní už nejbližšími přítelkyněmi si splnila sen, který mnozí zpočátku považovali za bláznivý. V roce 1989 otevřely jako první ve svém městě porodní dům, dodnes jeden z mála v Německu.

Klíč našla mezi propiskami, zápisníkem a třemi balíčky papírových kapesníků, vlněnou čepicí, žvýkačkami, dopisy od rodičů a banánem, na kterém se cestou vytvořily další hnědé skvrny.

Na chodbě ji ovanula vůně levandule a kávy. Příjemnější aby pohledal. Nástěnka u vchodu prozrazovala, že se dnes v noci narodilo další dítě. Pascal vážil 3450 gramů a měřil 53 centimetrů. Leden ještě nebyl ani v polovině, a přesto už bylo vedle Pascala uvedeno dalších pět dětí: Vanessa, Sarah, Malte, Nico a Marie. Narodily se zdravé a měly přesně takový start do života, jaký si Carola přála pro všechny nastávající rodiče. Přišly na svět v klidu a pohodě a po celou dobu se o ně starala stejná porodní asistentka.

Susanne ji přivítala s konvičkou kávy. Nebylo divu, že potřebovala dvojitou dávku, když právě dnes v noci pomohla na svět miminku.

„Carolo, to je fajn, že už jsi tady. Mám pro tebe fantastické novinky! Jen co si o nich promluvíme, půjdu si zase lehnout.“

Susanne si Carolu tak oblíbila, jako by byly sestry. Sestry, které se cítily propojené. Bohužel s tou vlastní to tak nefunguje, pomyslela si Carola lítostivě. Podívala se na přítelkyni, která i v téměř čtyřiceti letech vypadala s dlouhými zrzavými kadeřemi a štíhlou postavou téměř jako mladá dívka. Když Susanne vzala vnučku na procházku, všichni si mysleli, že je zralá matka, ale rozhodně ne babička! Susanne to snášela s humorem, který potřebovala poté, co se jí před pěti lety rozpadl život. To, že v té době založily porodní dům, ji nejspíš zachránilo.

„Tak už mluv, dobré zprávy jsou pro mě vždy vítaný host!“

Carola pověsila džínovou bundu na věšák v hale a zastrčila si kostkovanou košili do džínů. Červené conversky vyloudila na synovi Thomasovi. Ve dvanácti letech mu doslova explodovaly nohy a byl dost našťvaný, že mu dárek od kmotra ze služební cesty do USA vydržel jen pár měsíců. Její nejstarší dcera Stefanie si myslela, že se Carola obléká příliš mladistvě. Ale co by měla nosit? Plisované sukně a hedvábné halenky?

Džíny a košile snad může nosit každá žena. Carola se v nich cítila pohodlně, zejména proto, že se jí ani deset let po porodu Maike stále nepodařilo zbavit se veškerých poporodních kil.

„Počkáme na Annett, přinese z pekárny pár pudinkových koláčků.“ Susanne ji zase trochu napínala. Jako vždycky. Carola se usmála a posadila se ke stolu ve svém pracovním koutě, který se nacházel také v hale. Stůl už byl prostřený. Úžasné! Zvlášť poté, co Carola dnes ráno na poslední chvíli naplnila tři obědové boxy a k snídani všem udělala kakao. Andreas strávil půlku noci psaním a ještě ležel v posteli, když všechny tři děti odešly a po nich opustila dům i ona.

„Kde je kdo, čerstvé pudinkové koláčky a plundry!“ volala Annett vesele a zamávala sáčkem z pekařství *Merzenich*. Annett byla zlatíčko, i když Ellu, jejich spoluzakladatelku, nahradit nemohla.

Seděly spolu u stolu, pochutnávaly si na sladkém pečivu, popíjely kávu a probíraly práci, která jim jako práce vůbec nepřipadala.

„Susanne, ale teď už konečně chceme slyšet ty dobré zprávy,“ připomněla Carola Susanne její poznámku. Přestože nájemní smlouvu na přízemí v Cranachstrasse 21 podepsaly všechny tři, Susanne byla něco jako šéfka porodního domu.

„Takže první dobrá zpráva zní, že dostaneme i patro nad námi!“

Carola se usmála. Výborně! Další dva porodní pokoje a jedna rezervní místnost!

„Skvělé! Kdy můžeme začít zařizovat?“

„Nájemníci si našli dům opodál. Už vyklízejí. Jakmile bude venku poslední stěhovací krabice, můžeme začít.“

Báječné, pomyslela si Carola. I když byla trochu vyčerpaná z renovačních prací poté, co si s Andreasem opodál koupili dům. Celé roky snili o tom, že konečně nebudou muset tahat dětská autíčka, kočárky a kola po schodech. Nebo že nenaštvou sousedy, když o víkendu pověsí prádlo na zahradu. A nakonec se přestěhovali teprve poté, co už dávno prodali boby a kočárky na bleším trhu.

„Prima, du do toho, se těším,“ sklouzla Annett do berlínské dialektu, do něhož se jí v posledních letech stále častěji vkrádala kolínská zpěvná intonace.

„Můžeme se postarat o víc porodů.“ Susanne se nadšeně podívala na Carolu a Annett. V posledních letech často zažívaly porody, které se odehrávaly v místnosti pro kurzy nebo jim chybělo místo na preventivní vyšetření.

„Ale to můžeme udělat, jen když budeme mít alespoň ještě jednu další porodní asistentku.“

Carola se sama sebe ptala, proč Susanne při tomhle zjištění tak září.

„A to nás přivádí k druhé báječné zprávě! Ella se vrací! Už v březnu! A hned se k nám přidá.“

Tak to byla opravdu úžasná novinka. Ella, nejmladší z naší party, která byla zpočátku ještě dost nejistá, ale pak sebrala všechnu odvalu a před dvěma lety začala pracovat na porodní stanici v Ugandě, daleko od rodiny a přátel. Carola, která slzela jen zřídka, si div nevyplakala oči, když Ella odpracovala svůj poslední den v porodním domě. Ale nejen proto, že by jí Ella chyběla, ale také proto, že její mateřské srdce plakalo pro Elliny rodiče. A ji samotnou. Co když její děti jednoho dne napadne totéž? Odvaha a touha po dobrodružství ostatních dětí byla vždycky obdivuhodná, ale vlastní potomci ať raději zůstanou v bezpečné blízkosti.

Stefanie měla příští rok maturovat. A nevěděla co si po třinácti letech školní docházky počít. Hlavně aby nepřišla s tak bláznivým nápadem.

„To je hezké, pak bude skoro všechno jako dřív, možná ještě lepší!“ Carola se napila kávy. Ano, tak to bylo, všechno v jejím životě se stále zlepšovalo. Její tři děti byly pomalu z nejhoršího venku, práce pro ni byla skutečným posláním a podmínky po letech práce porodní asistentky v nemocnici ideální. Manžel Andreas jí pořád stál po boku a v posledních letech se stal opravdu úspěšným spisovatelem. Stejně jako si mnozí mysleli, že se s nápadem na porodní dům zbláznila, neméně lidí se domnívalo, že Andreas je fantasta. Oni se ve svých snech navzájem podporovali. A dosáhli svého cíle! Co by se teď mohlo pokazit?

Než ji na tuhle otázku stačila napadnout odpověď, ozval se pager, který stále nosila v kapse kalhot. Pokud to nebyl

planý poplach, jedna z jejích těhotných žen jí oznamovala blížící se porod.

Carola vytočila telefonní číslo s předvolbou Kolína nad Rýnem, které se objevilo na displeji pageru. Malý přístroj připomínal stopky, kterými se měřily časy při spolkových hrách mládeže. Ty hrozné hry se měly konat znovu v červnu a Maike trvala na tom, že Carola tam s ní musí jít, aby změřila, jak daleko skočila nebo jak rychle běžela. Maike jí připomněla, že tam budou všechny matky, a zdůraznila, že je už poslední rok na základní škole a že je jediné dítě, jehož matka se na tomhle sportovním svátku ještě nikdy neukázala. A Andreas tam odmítl jít. Jen by mu to připomnělo vlastní traumatickou sportovní kariéru ve škole. Nezáskal totiž ani jeden diplom coby vítěz.

Do léta zbývalo ještě hodně času. Třeba Maike na své přání do té doby zapomene. Konečně to někdo zvedl. Mužský hlas.

„Haló, u telefonu Riemschneider.“

Pokud se na displeji objevilo číslo porodního domu, bylo pravděpodobné, že ho nastávající otec neznal nazpaměť. Ten se přece jmenoval Hartmut. Carola nabízela tykáni téměř každému.

„Hartmute? To jsem já, Carola, vaše porodní asistentka. Aktivovali jste pager. Jak je na tom Gaby?“

Rodiče obvykle volali, jakmile začaly první kontrakce. Málodky bylo nutné spěchat.

„Myslím, že bys měla hned přijít. Právě posadila malého do dětské židličky a najednou, no, však víš, jako ve filmu...“

Hartmut si bezpodmínečně přál být u narození druhého dítěte, ale vždycky se styděl mluvit o úplně běžných tělesných procesech.

„Budu u vás za patnáct minut. Nejlepší bude, když si Gaby lehne.“

Za šestnáct minut s kvílením pneumatik zastavila před rodinným domem. Stará zástavba v Nippes. Carola naštěstí měla povolení k parkování zdarma. Pokud nebránila vjezdu hasičům, směla v případě nouze zaparkovat kdekoli.

Zazvonila a za dvě vteřiny někdo otevřel dveře. Nebyl to Hartmut ani Gaby, ale žena v pracovní zástěře, která vytírala chodbu. „Děkuju, že jste mi otevřela, jsem porodní asistentka rodiny Riemschneiderových a jdu nahoru.“ Carola na ni přátelsky kývla a opatrně vykročila po schodech, aby neuklouzla na mokré podlaze. I s Gaby bude muset být opatrná.

„Tak tu chuděru rychle odvezte do nemocnice. Ten křik je nesnesitelný!“

Křik? Carola nic neslyšela. Ale když vystoupala po schodech výš, ozval se pronikavý jekot. Riemschneiderovi nemohli zvonek slyšet ani náhodou.

Dveře byly naštěstí pootevřené. Riemschneiderovi byli prozíraví. Přesto Carola znovu hlasitě zaklepala, než vstoupila do bytu. Bylo tu útulno. Vysoké štukové stropy, barevné stěny, dětské obrázky na stěnách a kostky Duplo rozházené už v předsíni, která vedla přímo do otevřené kuchyně.

„Haló? To jsem já! Tady, Carola!“

Byt už znala, a tak zamířila rovnou do ložnice.

Znovu zaklepala. Tentokrát uslyšela „Vstupte“.

Gaby seděla na posteli, na sobě měla příliš velké pyžamo, které nejspíš patřilo jejímu manželovi. Přesto se jí horní díl kolem břicha napínal.

Carola a nastávající rodiče obvykle společně odjeli do porodního domu.

„To je mooc dobře, že jsi tady. Myslím, že bychom měli hned vyrazit.“ Hlas Gaby zněl velmi stísněně.

Než Carola stačila odpovědět, Gaby znovu pronikavě vykřikla.

Hartmut jí položil ruku na čelo, ale ona si toho zřejmě vůbec nevšimla.

„Můžeme si ještě udělat zajíždku a vzít Fabiana k prarodičům? Bydlí hned za rohem.“

To muselí. Chlapečkovi nebyly ještě ani tři roky.

„Kde teď vlastně je? Nemůžeš zavolat prarodičům a říct jim, aby sem hned přijeli?“

„Dívá se na *Toma a Jerryho*. Pustili jsme mu video.“

Hartmut se tvářil provinile. Jako by televizi museli používat coby chůvu častěji. Nemohli batole nechat ani pět minut o samotě. Ani před obrazovkou.

„Gaby, mohla bych se podívat, nakolik máš otevřené děložní hrdlo?“

Gaby přikývla a hned začala tlačit. Carola nepotřebovala kontrolovat šířku děložního hrdla. A Fabiana už k prarodičům taky neodvezou.

„Můžu ti pomoci svléknout kalhoty?“ zeptala se Carola. V nemocnici často dělali různé věci a neptali se na svolení. Kolikrát přišel lékař dokonce s chirurgickými nůžkami, aby rozšířil porodní cesty nástřihem hráze? Kolikrát těhotné ženy dostaly těsně před víkendem infuzi na povzbuzení kontrakcí? Jen málokdo taková opatření zpochybňoval. Vždyť to jsou profesionálové, ti to přece vědí nejlépe.

Gaby přikývla. Mezi nohama už bylo vidět hlavičku dítěte. Pokud všechno půjde hladce, bude Fabian starším bratrem dřív, než video skončí.

Susanne

Susanne stála ruku v ruce s Antoniem před hezkým rodinným domem na sídlišti v oblasti Bergisches Land. Zhluboka se nadechla, když uviděla na dveřích hliněnou tabulku.

Tady se smějí, hádají a milují Angela, Gerd a Julia. Přitom Julia tu už dlouho nebydlela.

Tohle byl nejspíš jeden z těch vánočních dárků ze základní školy, které musela Julia vyrobit pro rodiče. Pro adoptivní rodiče, pomyslela si Susanne hořce. V ruce svírala kytici. Manžel ji něžně políbil na tvář, jako by jí četl myšlenky.

„Hele, to zvládneme. A nezapomeň, že před pěti lety to byl jenom sen.“

„Máš pravdu.“ Zaplavila ji vlna lásky k úžasnému manželovi, kterého také poznala teprve před pěti lety. Odpověděla mu polibkem na rty. Na okamžik zapoměla na okolní svět, ale i na to, že právě zazvonili u domovních dveří.

Dveře se otevřely. Na prahu stála Angela, pečlivě oblečená a s uvázanou zástěrou, a dívala se na Susanne jako na zhýralé stvoření. Jen díky mé mladické „zhýralosti“ má teď Angela své rodinné štěstí, pomyslela si Susanne, která dodnes necítila, že by ji Juliina adoptivní matka přijala.

„Ach, konečně jste tady. Susy se už asi desetkrát ptala, kde vězíte.“

Vzápětí se Susy objevila. Zrzavé vlasy jí při běhu povlávaly.

„Babička Susanne! Dědeček Antonius!“

Objala je oba najednou. Antonius nebyl její biologický dědeček. Toho neznala a nevěděla nic o jeho štěstí, které následovalo po krátkém románu během školního výletu Susanne do Anglie.

Angela si povzdechla a usmála se. „No tak pojdte do obýváku.“

„Děkuju, Angelo. Tyhle květiny jsou pro tebe.“ Susanne jí podala růžové růže a Angela se upřímně zaradovala.

„Jsou opravdu nádherné, hned přinesu vázu.“

Susy vzala Susanne za ruku a zavedla ji do velkého obývacího pokoje, který měl obrovské okno do zahrady. Z té však zahlédla jen část, protože shora až doprostřed okna

visel závěs a na parapetu byla spousta kaktusů a orchidejí, takže Susanne neviděla, kdo stojí venku ve sněhu.

Uprostřed obývacího pokoje byl prostřený velký kávový stolek. Na něm ležel višňovo-ananasový dort, vedle něj mísa se šlehačkou, moučník s vaječným koňakem pro dospělé, kteří byli na této dětské narozeninové oslavě v přesile, a piškotový dort se třemi svíčkami nahoře. Antonius přidal čokoládový sušenkový moučník, který si Susy přála. Moc místa na stole už nezbylo.

Angela se vrátila s vázou a květinami, postavila ji na příborník k rodinným fotografiím a telefonu a otevřela dveře na terasu, aby dovnitř pustila ostatní hosty. Pro jednu si směli v obývacím pokoji zout boty a odložit je na omyvatelný běhoun.

Po uvítacím kolečku se posadili ke kávovému stolu. Susanne a její rodina: dcera Julia, kterou poznala teprve před pěti lety, její přítel Lukas, s nímž studovala medicínu, vnučka Susy a Susanniny rodiče, kteří byli nyní prarodiči, ačkoli tehdy prarodiči v žádném případě být nechtěli – a Angela a Gerd, Juliini adoptivní rodiče. A právě ti odvedli dobrou práci, to musela Susanne uznat.

Všichni společně zanotovali písničku: „Jak je dobře, že ses narodila, jinak bys nám tolik chyběla...“

Susanne si utřela slzu v koutku oka, když pozorovala dceru a vnučku. Susy byla nesmírně milá a měla víc blízkých dospělých než jakékoli jiné dítě. Susanne stiskla Antoniovi ruku pod stolem. Někdy se bála, že se probudí ze sna. V jejím životě bylo tolik lásky. Tolik štěstí. A také bolesti z toho, co se stalo, a bolesti z něčeho, co se stát nechtělo.

„Susy, miláčku, mohla bys konečně sfouknout ty svíčky, mám hlad jako vlk.“ Luke sundal Susy z klína a postavil ji před dort, na kterém už svíčky skoro dohořely.

„Dobře, tati, ale ještě si musím rozmyslet, co si budu přát.“ Susy uměla na svůj věk velmi dobře mluvit. Pravděpodobně také proto, že byla obklopena tolika dospělými.

„Cokoli chceš, drahoušku,“ povzbudila Julia svou dceru, zatímco vosk už kapal na polevu. Susanne, Julia a malá Susy si byly se svými zrzavými kudrnami opravdu podobné. Není divu, že se Angela občas cítila odstrčená.

„Hmm, tak já si tedy přeju...“ Měla v sobě něco z divadelní herečky. Dívenka prodlužovala chvíli napětí a klouzala pohledem po všech hostech.

„Tak já bych si přála, aby babička Susanne a dědeček Antonius měli ještě další dítě. Víím, že je to pořád možné, protože naše sousedka porodila ve čtyřiceti dvou letech.“

Susanne zrudla jako rak, ostatní mlčeli. Antonius jí stiskl ruku a potlačil úsměv. Susy se zatvářila nejistě a pak foukla tak silně, až se vosk rozstříkl po dortu.

„Bohužel, vy ostatní babičky a dědečkové jste na to už moc staří a babička Susanne si to tak strašně přeje.“

Susanne sklopila oči.

„Děkuju, Susy, kdo ví, jaká další přání se ještě splní. Teď už opravdu musím sníst kousek dortu, jinak nebudu mít sílu stavět s tebou na zahradě sněhuláka. Velký kus vaječného moučníku pro mě, prosím,“ změnil Antonius elegantně téma a Angela ze samé vděčnosti sáhla po dortové lopatce. Rodiče Susanne rozpačitě zírali na desku stolu, jako by se za svou dceru stále styděli.

Susanne také nastavila talířek, když Angela rozdělovala dort s vaječným koňakem. Nejraději by se pustila nejen do polevy, ale dopřála by si i sklenku. Avšak po čtyřech letech marných pokusů o otěhotnění se alkoholu vyhýbala, jak jen to šlo. Zákusek s vaječným likérem měla moc ráda, a pokud si vzpomínala, stejně se mezi ní a Antoniem v „rizikovém“ období nic nestalo.

Susy vesele žvatlala o tom, že si zvyká na život ve školce, jako by chtěla odvést pozornost od přání, které u dospělých zřejmě nevyvolalo zrovna moc dobrý dojem.

„No, některé informace nejsou pro děti opravdu vhodné,“ poznamenala Angela, která se k tomuto tématu vrátila, když Susy odběhla pro další limonádu do kuchyně.

„Mami, moje matka je porodní asistentka a já budu gynekoložka. A Susy taková témata samozřejmě zajímají,“ odpověděla Julia a vzala si druhý kousek višňovo-ananasového dortu.

„Já bych taky radši mluvila o něčem jiném,“ podotkla stručně Susanne.

„A já si myslím, že těhotenství už není ve vašem věku vhodné,“ nevyslyšela Angela přání Susanne.

Susanne si povzdechla. Píše se rok 1994. Doba, kdy se všechno, co souviselo s přiváděním dětí na tento svět, probíralo jen za pečlivě zavřenými dveřmi, byla dávno tatam. Ale u německých kávových stolků to stále bylo zapovězené téma.

„Angelo, ten dort je fantastický.“ Susanne na její štiplavou poznámku vůbec nereagovala. Usilovala o to, aby se soustředila jen na dobré věci. Kvůli své dceři. A nakonec i kvůli sobě.

Zanedlouho to bude pět let, co stály v Cranachstrasse 21 s plechovkami barvy a štětkami v ruce a z přízemí, kde dříve sídlila hospoda, vykouzly první porodní dům v Kolíně nad Rýnem. Susanne bavilo, když všechny tři houbami vytvářely barevné odstíny stěn. Byl to poslední módní výkřik, stejně jako světlý dřevěný nábytek a pruhy tapet, které rozdělovaly místnosti. Pořád to bylo útulné, mnohem útulnější než ve většině nemocnic. Teď už se zútulňovalo stále více porodních sálů.

Nyní si pronajaly i horní patro. Místo oranžové tentokrát zvolily cihlově červenou barvu, která ulpěla nejen na stěnách, ale i na fólii, kterou všude rozložily.

Carola, Annett a Susanne zesílily hudbu. Píseň *Mr. Vain* vystřídala skladba *Sing Hallelujah!* V prostorách staré budovy zaduněly basy. Carola si půjčila několik dceřiných cédéček. Diskotéková hudba. Před pěti lety si představovaly, že by ve vstupní hale uspořádaly taneční večírek, ale teď jim představa, že by všechny tři křepčily na diskotéce, připadala mnohem absurdnější než otěhotnět téměř ve čtyřiceti.

Jediný člověk, kterého by se vyhazovač nezeptal, jestli nezabloudil do klubu jenom omylem, by byla Ella, ale ta trávila poslední dny v Ugandě.

Carola si začala hlasitě zpívat s Dr. Albanem. Zubař navozoval dobrou náladu raději svou hudbou než vrtáním zubních kazů.

„Sing Hallelujah, sing it...“ a přitom si namočila štětec. Už jen chybělo, aby ho použila jako mikrofon.

Annett to celé završila tím, že nejen zpívala, ale také tančila. Pohupovala kyprými boky a kývala hlavou. Její trvalá vypadala trochu jako z osmdesátých let, ale to vlastně nebylo tak dávno.

Susanne se usmála a začala si s ostatními pobrukovat. Sing Hallelujah... Projevovala se ze všech nejkliďněji. Zpívat z plných plic a tančit jí bylo zatěžko i před nejoblíbenějšími kamarádkami. Přitom neomylně cítila, že má všechny důvody zpívat Hallelujah z plna hrdla. Život je dobrý. Navzdory všem bolestem z minulosti. Navzdory snu, jehož splnění bylo stále méně pravděpodobné. Rok 1989 se stal největším a nejúžasnějším zlomem v jejím životě. Ne tak převratným jako pro Annett, která v tom roce získala zcela novou svobodu. Porodní asistentka, která k nim nastoupila teprve před třemi lety, předtím pracovala v berlínské

nemocnici Charité. Pro Carolu se toho změnilo nejméně. Ale i ona se s přibývajícím věkem dětí stávala stále svobodnější. Nejmladšímu bylo deset let a brzy nastoupí na gymnázium. Carola vždycky Susanne říkala, že je blázen, když chce mít další dítě. Ve čtyřiceti! Je mnohem snazší starat se o vnučku, kterou může kdykoli s klidem vrátit rodičům. Susanne to Carole nezazlívala. Byla prostě taková. Pragmatická. A vždycky mluvila, jak jí zobák narostl.

Susanne si zanotovala trochu hlasitěji a přejela válečkem na barvu po strukturované tapetě.

„Holky, slyšely jste zvonění, nebo je to můj tinnitus?“ zavolala Carola.

„Já jsem nic neslyšela!“ vykřikla Annett. Carola stiskla tlačítko pauzy na přehrávači. Něco skutečně zvonilo. Susanne jako první sáhla po pageru v kapse kalhot. Ostatní dvě udělaly totéž. Pokud přeslechly zvonek, mohly přeslechnout i pager.

Žádná zpráva. Seběhnout dolů po schodech by chvíli trvalo. Žádná neměla naplánovanou schůzku, nejspíš to byl pošťák. Susanne doběhla k oknu do ulice a otevřela ho. Dům byl úzký a zepředu vybíhal do jakéhosi trojúhelníku, že trochu připomínal věž.

„Okamžik!“ zavolala dolů a podívala se do milované tváře. Antonius k ní vzhlédl. S podnosem v ruce. Opravdu držel obložené chlebičky? Stejně jako před pěti lety, jenže tehdy si s milým knihkupcem odnaproti ještě vykala. A přestože měla v jeho přítomnosti motýly v žaludku, bála se mu vyznat ze svých citů. Připadalo jí příliš nepravděpodobné, že by ji mohl milovat, když o ní všechno ví. Skutečností byl ale pravý opak.

„Hned tam budu!“ zvolala a téměř rozverně skotačila ze schodů, které vedly k bočnímu vchodu. Prorazit další vchod by dlouho trvalo a navíc by vchod zabral hodně místa.

Dosud ji zlehka mrazilo, když ho spatřila. Manžela, který jí tehdy připomínal Jeremyho Ironse. Až na to, že Antonius měl mezi tmavými vlasy o trochu víc šedin.

Manžela, který byl tak starostlivý a nekomplikovaný. Který ji nosil na rukou, a přitom se nad ni nepovyšoval. Jestlipak by se na tom něco změnilo, kdyby spolu měli dítě? U kolika párů sklouzl rovnoprávný vztah naprosto automaticky do mužské a ženské role z padesátých let? Ne, oni by byli báječní rodiče. Susanne se svého přání ještě nevzdala. Začínaly jí ale tikat biologické hodiny. Dnes večer, až se dostane domů, si s ním o tom musí promluvit. Antonius musí být konečně vstřícnější. Ona sama za to nemohla, že se její přání nesplnilo.

Seděly v tureckém sedu podél čerstvě vymalované místnosti, která se jednou stane porodním pokojem. Džíny a trička měly ušpiněné od barvy. Okna otevřely dokořán, takže dovnitř svítilo slunce. Carola rozložila dopis, který byl adresovaný porodnímu domu a měl za sebou dlouhou cestu. Poštovní razítko dostal před dvěma týdny v Kampale, hlavním městě Ugandy. Carola by si nejraději ze všeho ještě vzala z podnosu rolku s goudou, ale bránila jí v tom myšlenka na poporodní kila v pase. Ano, s pocitem hlubokého zahanbení si dokonce před sezónou bikin koupila nejnovější číslo časopisu *Brigitte* s roční dietou *Brigitte-Diät* a úzkostlivě se snažila vyhnout se tomu, že by jej doma nechala ležet otevřený. Počínala si stejně jako její dvě starší děti, které také jen potají četly *Bravo* nebo *Mädchen*. Usmála se. Stefanie nápadně zhubla. Vypadala fantasticky, ale Carolu vyvádělo z míry, že chtěla jíst jenom salát, když dříve přímo zbožňovala makaróny s nivou nebo koblihy s nutellou. Carola přitom Stefanii tvrdila, že každá žena by se měla přijímat taková, jaká je, ale ona to taky

nedokázala. Vedle právě dospělé dcery si zkrátka připadala stará a sešlá věkem, ačkoli jí bylo teprve čtyřicet.

Tomu odpovídal i její milostný život, kterého bylo stále méně a méně, i když po téměř dvaceti letech manželství to bylo asi normální. Málokterá žena ve věku Susanne se dokázala znovu zamilovat, přičemž Susanne a Antonius spolu už pár let chodili. No jo, jim ale stačilo, že se starali pouze jeden o druhého.

„Nedělej z toho takové drama,“ vyzvala ji Susanne, aby dopis konečně otevřela. „Už se nemůžu dočkat, až o Elle něco uslyším! Je načase, aby se vrátila.“

Annett se zatvářila skeptičtěji. Nebylo divu, vždyť ji přijaly jako náhradu za Ellu. „Ale budete mě pak ještě potřebovat, že?“ zeptala se.

„Samozřejmě. Pro tři porodní asistentky bychom nový porodní sál neotevíraly.“ Carola rozložila dopis. Papír pokrývalo Ellino úhledné písmo. Není tak odvážná jako Ella. Dva roky v Ugandě. Daleko od rodiny. V zemi, která není bezpečná jako Německo. A přestože Carola, stejně jako všechny porodní asistentky v porodním domě, věřila, že porod zpravidla nepotřebuje lékařskou péči, byla ráda, že nejbližší nemocniční porodní sál je vzdálený vždycky jen pár minut.

Ahoj, drahouškové,

už to nebude trvat dlouho a konečně se shledáme. Zase budu moct pracovat v porodním domě. A abych byla upřímná, nebýt vás, vůbec by se mi domů nechtělo. Můj čas se tu teď krátí a jsem ráda, že jste mi držely místo.

Carola krátce vzhledla. Ella se nejspíš stejně jako ona obávala, že jim tu bude příliš těсно. Neměla totiž ani potuchy o tom, že získaly další prostor. Telefonní hovory byly

drahé a spojení často špatné. Dopisy šly celou věčnost. Ve vesnici, kde Ella pracovala, nebyl fax a k telefonu nebo poštovní schránce se většinou dostala při cestách do nejbližšího většího města.

Jak se vám daří? Zůstane Annett?

„Jistě že zůstane,“ odpověděla Carola na otázku Elly, i když ta to neslyšela, ale o to pozorněji to vnímala Annett. Ella se přece významně podílela na tom, že Annett objevily.

„Díky.“ Annet se uvolnila z tureckého sedu a objala si nohy. Občas pořád ještě působila dojmem, jako by nevěřila svému štěstí. Jako by někdo mohl co nevidět lusknout prsty a Zeď by zase stála – a co hůř, ona by přišla o vysněné pracoviště.

Každopádně se hned naplno zapojím. Moje drahé přítelkyně, chtěla bych vám toho tolik povědět, ale to udělám, až se vrátím domů. Mám celou krabici negativů a všechno vám ukážu, až je nechám vyvolat.

Klidně mě zařadte do rozpisu služeb hned po příletu. Přistanu 15. března ve 23.45 a nejkratší cestou zamířím do porodního domu.

„Neměly bychom ji společně vyzvednout?“ nadhodila Susanne.

„Já nevím, ale celé dva roky se neviděla s rodiči. Uděláme nejlíp, když první shledání přenecháme rodině.“

„Jestlipak se změnila? Určitě je teď opálená jako od moře,“ domýšlela se Annett a zasmála se.

Carola si povzdechla. Copak mohly vědět, co s člověkem udělá život v africké zemi? Automaticky myslela na hladovějící děti a třetí svět. Copak ona sama občas nepoužila ten hloupý výrok, že děti v zemích třetího světa by

byly šťastné, kdyby měly něco na talíři, když se její rato-
lesti v jídle jen šfouraly?

A co jsou oni? První svět? Nevyvolává to spíš pocit
nevděčnosti?

Carola četla dál. Ella psala o posledním krásném porodu,
při němž matce pomáhala. Zmínila se o tom, že se změnila
a získala větší důvěru ve vlastní schopnosti. A v nastávající
matky. Někdo jako Christoph ji už nedokáže vyvést z míry.

„Kdo je Christoph?“ zajímala se Annett.

„Doktor Hofert. Dětský lékař z Nemocnice svatého
Vavřince,“ vysvětlila Carola.

„Ale ten je přece docela milý, ne?“

Jistě, pomyslela si Carola, skoro všechny ženy považo-
valy toho atraktivního, mladého pediatra za milého, ale
on to byl taky nadržený hřebec. A na Ellu vždycky hle-
děl trochu svrchu. Začali spolu chodit, i když ji při jednom
porodu podrazil. Ella mu odpustila, protože pochopila, že
se bál o nastávající maminku. Ale právě v tom byl její pro-
blém, že vždycky projevovala až příliš velké pochopení.

„No, milý to on je, ale zatím je pořád přesvědčený, že
s doktorátem se mu dostalo i nádechu božskosti. Zatímco
nás by nejraději viděl hořet na hranici,“ rozčílila se Carola.

„To přeháníš. On se změnil,“ bránila ho ze všech nejvíc
zrovna Susanne. Přitom právě ona stála v čele boje proti
němu, když se postaral o to, že v EXPRESU vyšel člá-
nek varující nastávající matky, aby neriskovaly svůj život
v porodním domě.

„Ať si tomu věří, kdo chce... Mnohem důležitější je
přece to, že se Ella vrátí. A bude hledat byt. Takže kdyby se
některá z vás o něčem doslechla, tak jí prosím dejte vědět.
Prozatím se stěhuje zpátky k rodičům, ale to je nejspíš
dočasné řešení.

Carola dopis složila a vrátila do obálky. Bylo to horší, než když dětem dříve po večerech četla pohádku. I tehdy každé tři věty někdo komentoval. Ach bože, ale vždycky to dělala hrozně ráda. Příběhy vždycky přiměly děti mluvit. Dnes, když se jich zeptala, jaké to bylo ve škole, byla ráda, když z nich vypadlo víc než jedno slovo.

„Dopis si může každý přečíst v klidu sám. Nyní se vraťme k práci. Slíbila jsem, že dnes přijdu domů na večeři.“

A že ji ještě předtím uvařím, dodala v duchu. Když už byla pryč celý den, chtěla to nějak vynahradiť alespoň večer. Její rodina často trpěla tím, že když se očekával porod, byla někdy mimo dům celou noc nebo i o víkendu.

Do večera dokončily všechny tři místnosti bytu, který byl nyní součástí jejich porodního domu. I když tu nebyla porodní vana, velký porodní pokoj s přílehlou koupelnou byl krásný. Nábytek už měly objednaný a uvažovaly o tom, jestli by mohly použít nafukovací vanu. V kuchyni se dal uskladnit náhradní sortiment technického vybavení, jedna místnost byla ideální na preventivní vyšetření a třetí pokoj zůstal stále volný. Byl úzký o rozloze pouhých dvanácti metrů čtverečních. Předchozí nájemníci sem umístili dětský pokoj. Velké okno propouštělo dostatek světla, takže místnost působila prostorně. Opravdu potřebují další pokoj na prevenci? Jako porodní pokoj byl rozhodně příliš malý. Kancelář v přízemí byla ještě menší, ale byla tam mnohem praktičtější.

„Tak tady můžu přespat, když se pohádám s Andreasem,“ zažertovala Carola. S manželem se dostala do sporu jen málokdy, ale někdy by bylo příjemné tu jenom strávit noc, objednat si pizzu a o nic a nikoho se nestarat místo toho, aby doma vařila.

„Přesně tak, pokoj vždycky na hodinu pronajmeme vystresovaným matkám. Takhle můžeme naplnit pokladnu, kdybychom neměly dostatek porodů.“

V některých měsících to vypadalo, že nebudou plně vytížené, ale ženy se většinou na poslední chvíli obracely kvůli porodu právě na ně. Většina z nich se v porodním domě registrovala až šest týdnů před porodem. Podle porodních asistentek by bylo mnohem lepší, kdyby o ně mohly pečovat hned od začátku, aby je lépe poznaly.

Koho by ale napadlo zajímat se o porodní asistentku krátce po pozitivním těhotenském testu? Na to bylo dost času...

„Vystresované matky by měly navštěvovat především můj kurz, pak se jim rychle uleví,“ usmívala se Carola, jejíž lekce se staly skutečným tajným trumfem.

Zdravotní pojišťovnou hrazený kurz „Duševní a fyzické zdraví po porodu – abyste opět byla žena se vším všudy“ nabízely některé ordinace porodních asistentek, ale Carola doplnila zadanou specifikaci kurzu vlastními nápady.

Ella

Ella se naposledy napila z dvoulitrové lahve, kterou si koupila ještě v supermarketu v Entebbe. A stejně bolestně, jako se jí už stýskalo po Ugandě, jí poskočilo srdce, když při klesání letadla spatřila Rýn. A kolínskou katedrálu. S rodinou se neviděla dva roky. Fotky jí poslali jen jednou. A sice její nejmladší sestry společně s poštou od Carly.

Šestnáctihodinový let s mezipřistáním v Káhiře jí připadal nekonečný. Jaké to asi muselo být, když se dalo cestovat jen po zemi a na lodi? Když neexistoval telefon a člověk ani nevěděl, jestli rodina doma ještě žije?

„Připoutejte se, prosím. Zahajujeme přiblížení na přistání.“

Letuška v modré uniformě s vyšitým žlutým logem stála uprostřed uličky. Ella nechápala, proč se tahle práce stala pro tolik lidí vysněným zaměstnáním. Byla by pořád zavřená uvnitř letadla. Teoreticky neustále v ohrožení života.

Přátelsky se na mladou ženu usmála, zacvakla pás, posbírala všechny svoje odpadky a vyhodila je do malého vestavného koše u sedadla.

„Šťastnou cestu domů,“ popřál jí ještě jednou soused, obchodní cestující z Kampaly. Povídali si, než usnul.

„Děkuju. A vám hodně štěstí v Kolíně nad Rýnem.“

Prozradil jí, že tam letí na veletrh.

„Moc vám děkuju. A na co se těšíte nejvíc?“

„Hm, na rodinu. A na svou práci.“

Ano, byli to lidé, kteří pro ni něco znamenali a kvůli kterým se vrátila. Měla své rodné město ráda. Ale stejně šťastná by byla i v Ugandě, kdyby tam měla rodinu, a především kolegyně.

„Myslím, že jste šťastná žena, když se můžete těšit na obojí.“

Ano, to je, i když stále ještě nenašla své místo ve světě. Byla to snad vlastní rodina, která jí chyběla? Byly to biologické hodiny, které v sedmadvaceti letech pomalu začínaly tikat? Nebo jí chyběl partner? Nebylo to tak, že svobodnou ženu okolí vnímalo jako něco neúplného?

Ale co! Hlavně že jsem tady, pomyslela si, zatímco letadlo se citelně otrásl, když se podvozek dotkl země.

Byla celá ztuhlá a strnulá, když po přistání došla k výdeji zavazadel, hodila si na ramena batoh a rozhlédla se, jestli neuvidí nějakou známou tvář. Jednu? Kdepak, bylo jich mnohem víc! Zahlédla rodiče a Carlu. A Susanne a Carolu. Bylo příjemné vrátit se domů! Koho má obejmout nejdříve?

Čas letěl jako splašený. Za několik týdnů byla Uganda strašně daleko a Ella už pomohla při porodu několika matkám, které se na poslední chvíli rozhodly pro porodní dům. Všechny porody byly nekomplikované, až na ten poslední, u kterého asistovala. Byla ráda, že její šestinedělka Tanja po neúplném odloučení placenty nevykrvácela. Život jí zachránila rychlá nouzová operace. Ella byla vděčná, že tady taková možnost vždycky je. V Ugandě zažila, že to nelze považovat za samozřejmost. A ještě něco tam nově objevila. Hlubokou důvěru v Boha. Což neznamenovalo, že všechno vždycky dopadne dobře, ale že ona dokáže vše zvládnout. Nebylo to groteskní? Žila v jedné z nejbezpečnějších a nejbohatších zemí světa, a přesto se tu lidé báli, že se něco stane. V Africe zažila pravý opak.

Ella už nepovažovala za samozřejmost, když se něco podařilo. Doba strávená na porodní stanici ji naučila pokoře.

Vydala se pěšky do Nemocnice svatého Vavřince, aby zkontrolovala Tanju a dítě. Když míjela farní kostel svaté Anežky, na chvíli zaváhala a pak otevřela dveře. Bylo tu chladno, v lehké halence, kterou si oblékla poté, co ráno v rádiu poslouchala předpověď počasí, se skoro zimomřivě zachvěla.

Na bočním oltáři Panny Marie hned vedle vchodu stálo několik svíček. Ella vylovila z kapsy třicet feniků, vzala svíčku a zapálila knot o další plamínek. Co si asi přál ten, kdo tu svíčku zapálil?

Ella o nic neprosila, jen poděkovala. Za to, že se Tanja úplně uzdraví a bude moct vidět své dítě vyrůstat, že ona může pracovat v porodním domě a že je zpátky doma, i když se jí stýská po Ugandě.

Když vyšla ven, oslnilo ji polední slunce. Usmála se. Měla pocit, že dnešek bude výjimečný. Cestou do nedaleké nemocnice jí lidé úsměv znovu a znovu opětovali. A když vešla do pokoje, Tanja se celá rozzářila. Rodička na vedlejší posteli jí také srdečně pozdravila.

Vedle Tanjina lůžka stála dětská postýlka na kolečkách. Tanja položila levou ruku dítěti na břicho.

„Ello, to je od tebe hezké, že jsi přišla. Tobias u mě může pár hodin zůstat. Sama ho sice ještě nezvednu, ale když zazvoním, přijde sestřička a položí mi ho na břicho.“

Nemocnice svatého Vavřince byla jednou z mála klinik, kde vedle sebe existovalo ženské a dětské oddělení. Bez dětského oddělení by malý Tobias nemohl být přijat. Matku a dítě by museli oddělit.

Tanja bylabledá, ale cítila se šťastně. Na nočním stolku měla kytici šeříků a lahev vitaminového nápoje. V místnosti se vznášela sladká vůně květin. Za Tanjou už tedy přišla návštěva. Nejspíš její manžel, který si vzal týdenní volno.

Ella se podívala na drobného chlapce s identifikační páskou kolem zápěstí. Označení v porodním domě nikdy nepoužívaly, ale v nemocnici to bylo nezbytné, aby nedošlo k záměně dítěte.

„Je krásný. Podívej, usmívá se.“

Ten andělský úsměv je údajně jen reflex, ale Ellu přesto vždycky dojal.

„Určitě se mu zdá něco krásného.“

Tanjiny oči přetékalyláskou. A Ellu ten pocit naplnil také, i když to nebylo její dítě. Přece jen Tanju provázela už několik týdnů. To ale nebyl ten důvod, to jí jen srdce překypovalo láskou. K celému světu. Ozvalo se zaklepaní, ale než některá ze tří žen v místnosti stačila říct „Vstupte!“, dveře se otevřely. Ella se otočila a dech se jí zadrhl v hrdle.

„Ello! To je ale překvapení!“

Christoph. Bylo to už několik let, co ho viděla. Pořád vypadal tak fantasticky, že ho zbožňovaly i ty dvě šestinedělky. Kolem očí mu přibýlo pár vrásek. Ale jinak měl stejné tmavé husté vlasy, klasický obličej, jako by vystoupil z katalogu pánské módy. A stejně tak nosil i doktorský plášť.

„Ahoj, Christophe,“ bylo to jediné, co ze sebe vypravila. Láska, kterou právě cítila k celému světu, se jeho zřejmě netýkala. A přesto byla najednou rozechvělá.

„Máš zase tak krásně dlouhé vlasy.“ Vrhla na ni zářivý pohled, jako by nejdůležitější bylo to, jestli mu připadá přitažlivá. Nebuď nespravedlivá, vyhubovala si, vždyť si s ní kdysi představoval společnou budoucnost. Uškříbla se. Dokonce i poté, co ho překvapila vlasy ostříhanými na ježka na silvestrovském plese lékařů.

„Díky, ale nechci tě zdržovat od práce.“ Ustoupila stranou a kývla na Tanju. Nejraději by z místnosti odešla a vrátila se až po Christophově vizitě. Ale tím by nastalé situaci dodala význam, který neměla. S Christophem spolu před několika lety chodili a rychle se ukázalo, že jejich představy o vztahu a životě jsou naprosto odlišné. A nejen to, Christoph ji nebral vážně. Její práci nezávislé porodní asistentky, která se účastnila porodů mimo nemocnici, označil za nedbalou. Podle něj to bylo jen čiré štěstí, že se v porodním domě dosud žádné ženě ani dítěti nic nestalo. Jestlipak pořád takhle smýšlí? A zajímá ji to vůbec?

Ella sledovala, jak Christoph prohodil pár slov s oběma matkami a prohlédl si děti. Tobiase nechal spát.

„Vypadá roztomile, ten malý chlapík, kdybychom ho teď vzbudili, nejspíš by to přivítal usedavým pláčem. Dětské sestry se na něj později stejně podívají, až ho budou koupat, takže ho teď raději nechám v klidu. Přeju vám všechno nejlepší.“

Srdečně na Tanju kývl a ona mu to nadšeně oplatila. Že by se snad Christophův přístup změnil? Copak už nevěří, že jen bohové v bílém mohou posoudit, jak se dítěti nebo ženě daří?

Věnoval jí krátký úsměv a opustil místnost, jako by se nic nestalo. A ono se vlastně opravdu nic nedělo. Přesto jí to trochu bolestně narušilo pocit klidu, který dnes cítila.

„Vy se znáte osobně?“ zajímala se Tanja.

„Ano, ještě z doby, kdy jsem pracovala tady v nemocnici.“

Dvěře se znovu otevřely, tentokrát bez zaklepání. Christoph nakoukl dovnitř. Na co zapomněl?

„Ello, můžu s tebou na chvíli mluvit?“

Ella se podívala na Tanju, která vypadala ustaraně. Jako by se bála, že to má něco společného s jejím dítětem, když pediatr chce mluvit s její porodní asistentkou.

„Okamžik.“ Ella se k Tanje sklonila. „To je v pořádku, jde o něco osobního.“

„Ach, kdoví kvůli čemu všemu jsem musela do nemocnice, když jste se tady tak náhodně znovu shledali!“

Řekla to dost nahlas, aby to Christoph slyšel. Ušklíbl se. Ella s ním vyšla na chodbu.

„Ello, chystám se na oběd. Můžu tě pozvat? Jako za starých časů?“

Proč se jí srdce tak divoce rozbušilo? Proč ji tak přitahoval? Tehdy to bylo jediné správné rozhodnutí, že vztah ukončila.

„Nevím, jestli je to dobrý nápad.“

Srdečně se zasmál a uchopil ji za rameno.

„Neboj se. Chtěl bych si s tebou jen popovídat. Poslechnout si, jak se ti v posledních letech dařilo. Opravdu jsem obdivoval tvé rozhodnutí odjet do Afriky. Skoro jsem ti záviděl.“

Znovu se musela usmát. No tak to je opravdu něco. Pro jednu se nechoval jako nesnesitelný chytrolín. Není to snad dokonce znamení shůry? Copak si při odchodu z kostela nemyslela, že zažije obzvlášť dobrý den? Možná to opravdu dopadne tak, že jakmile si spolu ještě jednou promluví, všechny výhrady vůči Christophovi, které ji pronásledovaly, se rozplynou jako pára nad hrncem.

„Tak dobře. Kvůli starým časům. Ale nechci, abys za mě platil.“

„To je ještě lepší. U hlavního vchodu za deset minut? Znam za rohem hezkou kavárnu.“

Jak by jí to mohlo uškodit? Další preventivní schůzku v porodním domě měla až ve tři. Navíc pociťovala hlad a na rozdíl od doby, kdy spolu jedli poprvé, u sebe měla dost peněz, aby si v případě potřeby objednala i to nejdražší jídlo z jídelního lístku.

Ella se ptala sama sebe, proč si tak lámala hlavu s tím, jestli je správné se s ním setkat. Seděli ve zmrzlinárně na terase pod velkým slunečníkem, který je chránil před sluncem, ale také před zvědavými pohledy.

Christoph se zájmem poslouchal, ruce položené na klíně, jen občas modrým plastovým brčkem usrkl z obrovského poháru, ve kterém plavaly kopečky vanilkové zmrzliny v černé kávě, zdobené šlehačkovou růžičkou. Nakonec se přece jen rozhodl jít do zmrzlinárny místo do kavárny nebo restaurace. Ella měla hlad, a tak si objednala vafle s horkými třešněmi a šlehačkou. Ta se už dávno roztekla. Ella se dostala k jídlu jen občas, protože celou dobu mluvila.

Sedět tady s Christophem bylo příjemné. A ano, cítila trochu mravenčení – ale rozhodně jen kvůli starým časům.

„Ty jsi opravdu silná žena.“

„Myslíš?“

Vůbec se jí ten kompliment nelíbil. Téměř všechny ženy, které znala, byly takové. A silné obvykle znamenalo osamělé ženy, které v podstatě žily jako většina mužů.

„Ano, myslím tím, že si důsledně plníš všechny sny.“
Usmál se na ni.

„Ty ne?“

Ella si ještě dobře pamatovala, jak si cílevědomě budoval kariéru. Byl dobrý pediatr, o tom nebylo pochyb, ale od začátku věděl, že to chce dotáhnout až na manažerský vrchol.